

Tulevaisuutta luomassa –hankkeen tuloksia Vammaispalvelujen asiantuntijaryhmälle

2.6.2023

Elina Lindström

Hyvil Oy

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Kehitysvamma-
liitto

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

European unioni
Euroopan sosiaalirahasto

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Oikeus turvallisuuteen häiriö- ja poikkeus- tilanteissa -video

Videolla kokemusasiantuntijat kertovat kokemistaan tilanteista ja tärkeän viestinsä vammaisten ihmisten huomioimisesta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

<https://www.youtube.com/watch?v=-dQ-Zi3s3LA&t=300s>

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Tulevaisuutta luomassa -hankkeessa

- tuotimme tietoa koronaepidemian vaikutuksista vammaisten ja maahanmuuttaneiden ihmisten elämään ja palveluihin. [Tutkimusjulkaisut THL:n hankesivuilla](#)
- kehitimme toimintamalleja ja ohjeita, jotta voimme paremmin varautua häiriötilanteisiin tulevaisuudessa

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanketta toteutetaan yhteistyössä Kehitysvammaliiton, Kuntaliiton ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto (2021-2023). Lue lisää <https://www.kehitysvammaliitto.fi/liitto/kehittamishankkeet/>

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Kehitysvamma-
liitto

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yleistä hankkeen toimintakorteista

- Toimintakortteja voivat hyödyntää varautumistyöstä vastaavat henkilöt yhteistyöalueilla, hyvinvointialueilla ja kunnissa.
- Toimintakortit ja niihin kuuluvat toimintamallit koostettu korona-aikana kokoontuneiden verkostojen, haastattelujen, pyöreiden pöytien tapaamisten, kehittämisryhmien ja muun korona-aikana opitun pohjalta.
- Toimintakorttien kehittämisessä hyödynnetty yhteiskehittämisen menetelmiä. Mukana on ollut viranomaisia, kunnissa työskennelleitä henkilöitä, järjestöjen edustajia sekä maahanmuuttaneita ja vammaisia henkilöitä.

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Tulevaisuutta luomassa - toimintakortit

- Toimintakorttien kolme eri teemaa:
 1. saavutettava viestintä,
 2. ammattilaisten yhteistyö ja
 3. palvelujen turvaaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- julkaistu 25.5.2023 THL:n Julkarissa

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Toimintakortti 1

Toimintakortti

SAAVUTETTAVA VIESTINTÄ VAKAVISSA HÄIRIÖTILANTEISSA

Toimenpide	Tehtävät	Toimintatavat	Toteuttaja
Selko- ja monikielinen viestintä	1. Koordinoi selko- ja monikielistä viestintää osana yleistä viestintää	1.1 Liitä selko- ja monikielisen viestinnän toteuttaminen kriisiviestinnän suunnitelmiin	
	2. Ylläpidä tietotarpeita koskevaa tilannekuvaa	2.1 Hyödynnä osallistavia toimintatapoja ja osallistavaa viestintää 2.2 Järjestä turvallisuustyöpajoja 2.3 Hyödynnä sosiaalista kuuntelua	
	3. Varaa viestintään resursseja	3.1 Ylläpidä selkokielisiä perusohjeita osana valmiussuunnitelmaa 3.2. Kartoita organisaatiosi selko- ja monikielinen osaaminen 3.3. Hyödynnä käännös- ja mukautuspalveluita	
	4. Tavoita kohderyhmät	4.1 Huolehdi viestinnän monikanavaisuudesta	

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Toimintakortti 2

Toimintakortti AMMATTILAISTEN YHTEISTYÖ VAKAVISSA HÄIRIÖTILANTEISSA

Toimenpide	Tehtävät	Toimintatavat	Toteuttaja
Suositusten, määräysten ja ohjeiden toimeenpano ja toteutuksen tukeminen	1. Huolehdi ymmärrettävästä ja ajantasaisesta tiedonkulusta ammattilaisille	1.1 Huolehdi sisältöjen selkeydestä 1.2 Varmista tiedottamisen säännöllisyys 1.3 Hyödynnä erilaisia tiedonjakamisen menetelmiä	
	2. Huomioi ohjeistuksissa ammattiryhmien ja palvelumuotojen moninaisuus	2.1 Varmista tiedottamisen samansisältöisyys 2.2. Tue tiedon ja ohjeiden soveltamisessa	
	3. Varmista viestinnän kaksisuuntaisuus	3.1 Hyödynnä pyöreän pöydän mallia	

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Toimintakortti 3

Toimintakortti PALVELUJEN TURVAAMINEN VAKAVISSA HÄIRIÖTILANTEISSA

Toimenpide	Tehtävät	Toimintatavat	Toteuttaja
Palvelujen järjestäminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	1. Varmista , että ihmisillä on tietoa varautumisesta palveluissa	1.1 Huolehdi yleisestä varautumisesta 1.2 Kiinnitä huomiota erityisesti varautumiseen sosiaalityössä 1.3. Tue ihmisten omatoimista varautumista	
	2. Tunnista vammaisten ja maahanmuuttaneiden henkilöiden erityistarpeet	2.1. Huomioi vammaisten ja maahanmuuttaneiden voimavarat 2.2 Huolehdi asiakkaiden yksilöllisistä varautumissuunnitelmista	
	3 Turvaa palvelujen saavutettavuus ja tarvittavat lähipalvelut	3.1 Priorisoi työtehtävät ja huolehdi ohjeistuksista 3.2 Hyödynnä jalkautuvia palveluita 3.3 Toimi yhdessä järjestöjen kanssa	

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Kehitysvamma-
liitto

KUNTA
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yksilöllinen varautumissuunnitelma

Mikä?

Suunnitelma, johon asiakas ja sosiaalityö kirjaavat keinot, joilla tuetaan ja turvataan asiakkaan selviytymistä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kuvataan asiakkaan päivittäin tarvitsema välttämätön apu, joka täytyy järjestää hänelle myös vakavissa häiriötilanteissa.

Kenelle?

Erityisesti yksittäisissä asunnoissa asuvien ja paljon tukea ja apua tarvitsevien asiakkaiden selviytymisen tukemisen suunnitteluun.

Miksi?

Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa asiakkaiden yksilölliset varautumissuunnitelmat voidaan ottaa asiakastietojärjestelmästä (tai paperisena) ja toimia niiden mukaan. Viranomaisten tuki häiriötilanteessa voidaan tällöin suunnata henkilöille, jotka ovat eniten tuen tarpeessa.

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Kehitysvamma-
liitto

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Asiakkaan yksilöllinen varautumissuunnitelma

Toimenpide	Sisältö	Kuka
Kirjataan asiakkaan yksilöllinen suunnitelma vakavaa häiriötilannetta tai poikkeusoloja varten	<ul style="list-style-type: none">- toimet, joilla asiakkaan tarvitsema apu järjestetään vakavissa häiriötilanteissa- asiakkaan läheinen /tuttava & yhteystiedot eli henkilöitä, joihin voi olla yhteydessä kyseisessä häiriötilanteessa- omaisten/läheiset rooli vakavissa häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa	vammaispalvelujen sosiaalityö yhdessä asiakkaan (ja omaisen/läheisen) kanssa asiakastietojärjestelmään

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Yksilöllinen varautumissuunnitelma

Sosmeta - Asiakirjarakenteet - As x +

sosmeta.thl.fi/document-definitions/dc33fa79-694d-4827-b9c5-3ba498ed3b21/definition

Etusivu / Asiakirjarakenteet / Asiakkaan yksilöllinen varautumissuunnitelma

[← Takaisin](#) [Lataa .schema](#) [Lataa Excel](#)

ASIAKIRJARAKENNE

Asiakkaan yksilöllinen varautumissuunnitelma

Versio: 2023-03-29

OID: 1.2.246.537.6.1506.15027.2023.3.29

Tila: LUONNOS

Asiakirjatyyppi: Suunnitelma

Määritelmä: palveluntarjoajan yhdessä sosiaalihuollon asiakkaan kanssa tekemä suunnitelma niistä keinoista, joilla tuetaan ja turvataan asiakkaan selviytymistä vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Asiakirjarakennemäärittely Muutoshistoria Kontekstitiedot Ohjeet

Laajenna kaikki

1	+	Asiakas	Yksityishenkilö (TK)	PAKOLLINEN
6		Kuvaus välttämättömästä avusta ja sen järjestämisestä	Teksti	PAKOLLINEN
7	+	Avun järjestämiseen osallistuvat henkilöt	Otsikko	
14		Päivämäärä	Pvm	
15	+	Laatija	Ammattihenkilö (TK)	PAKOLLINEN

Windows taskbar: 16:53 16.4.2023

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Aikataulu

- Huhtikuussa asiakirjarakenne keskustelussa sosiaalihuollon tiedonhallinnan asiantuntijaverkostolla ja kommentteja myös tietojärjestelmätoimittajilta.
- Tavoitteena julkaista asiakirjarakenne THL:n prosessin mukaan Valmis-tilassa syyskuussa 2023, minkä jälkeen asiakirja on tuettu Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistossa.

<https://sosmeta.thl.fi/document-definitions/dc33fa79-694d-4827-b9c5-3ba498ed3b21/definition>

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

KUNTA-
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Muita tuloksia

- Vammaispalvelujen käsikirjaan avattu **Vakaviin häiriötilanteisiin varautuminen vammaispalveluissa** –sivu
 - [Vakaviin häiriötilanteisiin varautuminen vammaispalveluissa](#) (thl.fi)
- THL:n sivuilla kaikki hankkeessa tehty tutkimustyö
 - [Tutkimusjulkaisut](#) (thl.fi)
- Selkokielistä ohjeistusta varautumiseen
 - [Sähkökatkoihin varautuminen kotona](#) (verneri.net)

TULEVAISUUTTA LUOMASSA
COVID-19

Lisätietoja

Vammaisten ja
ulkomaalaistaustaisten ihmisten
selviäminen poikkeus- ja
kriisitilanteissa - Tulevaisuutta
luomassa covid-19-kokemusten
pohjalta (ESR 2021-2023)

KUNTA
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Elina Lindström
Hanketyöntekijä
Hyvil Oy
+358 46 921 5125
elina.lindstrom@hyvil.fi

